

GŁOS EWANGELICKI

PISMO TYGODNIOWE, POŚWIECONE SPRAWOM KOŚCIOŁA EWANGELICKO-AUGSBURSKIEGO W POLSCE.

Ceny prenumeraty
wraz z przesyłką pocztową:
3,000.000 mk. kwartalnie.
Pojedynczy numer 250000 mk.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI o o
o o o o WARSZAWA, ulica Kredytowa № 4
Przed administracją prenumerat przyjmują: w Warszawie
Księgarnia W. MIENTK, Wspólna 10.
w Łodzi, Księgarnia RENNERA, Piotrkowska 165.
w Cieszanowie, p. A. CYMONEK, Marijańska 27.

Wychodzi raz na tydzień
o o o o w niedzielę o o o
Ogłoszenia:
Kolumna zawiera 4 spłaty
ogłoszeń. Za pierwszą opo-
paradowy po teście 100000 mk.
w teście 200000 mk.

Konto czekowe w pocztowej kasie oszczędności Nr. 1508.

Rok V.

Warszawa, dnia 22 czerwca 1924 r.

№ 25.

Kazanie,

wyglądzone przez ks. Wolframa d. 15.VI w kosiele warezawskim.

Niech ci błogosławi Pan, i niechaj cię
strzeże; niech rozjaśni Pan obiora swe
nad tobą i niech ci miłością będzie;
niech obroci Pan twarz swoją ku tobie,
a da ci pokój*.

IV ks. Mojż. 6, 22, 27.

— Panie poświęć nas w prawdzie Twojej. Słowo twe jest
prawdą, Amen.

Jak podróżny zatrzymuje się w pewnym czasie na
swej drodze i wchodzi na wysoki pagórek, ewentualnie
jakiśkolwiek wzniesienie, aby stamtąd spojrzeć wstecz
i zdać sobie sprawę z drogi, przebytej tak samo i my
dzisiejszej niedzieli, która zamką świętą poło-
wę roku kościelnego, rzucamy okiem wstecz i skupia-
my sobie choć w ogólnych zarysach całą sumę darów
boskich, które spłynęły na nas w ubiegłych dniach
świętych. A ciele to dobrodziejstwo, począwszy
od Narodzenia Pańskiego, kiedy Bóg pobłogosławił
ludzkości przez zesłanie Syna, poprzez Wielkanoc, kie-
dy Bóg pojednał nas z Sobą, a kończąc na Zielonych
Świątkach, kiedy Bóg dał pokój do serc naszych, jest
ułgę w tych kilku słowach błogosławieństwa, przed
chwilą odczytanego. Jak widać z powyższego, już
w odległej, dalekiej starożytności Bóg wskazał w bło-
gosławieństwie Aaronowim na drogę zbawienia, po
której prowadzić będzie ludzkosc w błogosławieństwie,
które stanowi tekst niedzieli dzisiejszej.

Stare to, ale nigdy nie przestające, bo wieczne
nowe i świeże słowa. Na krótko przed wyruszeniem
z Synaj, popłynęły te słowa z ust Boga i odtąd w swej
pielgrzymce po puszczy i wędrowce do Ziemi Obiecanej
lud Izraelski co rano i wieczór otrzymywał błogosła-
wieniestwo Aaronowe z ust arcykapłana. Upłynęło
przeszło 3,000 lat od tej chwili, kiedy poraz pierwszy
się te słowa rozległy, a dzisiaj jeszcze — i tak będzie po
wszystkie czasy — wszelkie nasze nabożeństwa i czyn-
ności religijne bądź to radosne bądź to smutne i ża-
łobne, kończą się tem błogosławieństwem. Chrześci-
janstwo bynajmniej go nie zniszczyło, przeciwnie, raczej
je rozwinęło i wypełniło, pomnożyło jeszcze sumę
układających w niemi boskich obietnic i dobroczynnych da-
rów. I dziś to błogosławieństwo bardziej niż kiedy-
kolwiek podrażnia nas z wysokości niebios i dziś
jeszcze działa jeśli nie niosciwo, to jakościowo z równą
mocą, co przed wiekami. Wszak wiadomą jest
rzecz, jak szczerze wierzący ludzie wiadamą wagę
przywiązują do tego błogosławieństwa, jak często mó-
wią, że jeśli nawet z kazania i całego nabożeństwa
nie wiele wynoszą, to jednak zabierają dla siebie
z kościoła napewno jedno, mianowicie — błogosła-
wieniestwo. Charakterystyczne jest pod tym względem
opowiadanie pewnego staruszka już głuchego, który
aczkolwiek nie nie słyszał, nie przestawał uczęszczać

do kościoła, a zapytany w jakim celu odwiedza świą-
tynię, odrzekł, że chociaż nie może wziąć udziału w słu-
chaniu głoszonego słowa, to jednak doświadcza na so-
bie w najwyższym stopniu moc błogosławieństwa
bożego, bo wydaje się mu wtedy, jakoby sam Bóg
położył rękę swą na jego głowie. Zaiste dziwna ta-
jemna, niepojęta moc tkwi w tem błogosławieństwie,
a ilekroć z palającą pragnieniem duszą i z dziek-
czynnem sercem je przyjmujemy, w życie nasze wkracza
wówczas promień wiecznej pociechy i wiecznej mocy.

Niech ci błogosławi Pan i niechaj cię strzeże...
Bez kwestii, że może zadąć inny naród nie rozu-
miał tak bardzo tych słów, jak lud Izraelski, którego
Pan mozną ręką swoją wyprowadził z niewoli Egip-
skiej, prowadził przez 40 lat po puszczy, chroniąc go od
zagłady, a wreszcie osadził go w żyznej, mlekiem
i miodem opływającej krainie. Ale nietylko naród
Izraelski rozumie te słowa, rozumieją, a przynajmniej
rozumieć powinny wszystkie narody, więcej! — świat cały,
który Bóg w lasce swej utrzymuje, przenika i kieruje,
jeszcze więcej — cała przyroda, począwszy od najdrob-
niejszych jej tworów, bo nawet wróbel z dachu nie
spadnie bez woli Boga, aż włącznie do najwyższego
jej zjawiska, do człowieka, którego twórcy wszystkie
na głowie są policzone. A patrzeć na świat cały, na
te wszystkie cudowne twory wszechmocnego Boga,
czy to w górze na niebie, gdzie wszystkie ciała nie-
bieskie toczą się po zakreślonych przed wiekami myślą
Bożą drogach, czy w dole na ziemi, gdzie dobroczynne
prawa przyrody działają w nieprzemijającej koleji zja-
wisk — wydaje nam się, jakgdyby przez ten cały
wszechświat dzwiała pieśń anielska — patrzcie oto
wszystko dzieło dobrej ręki Boga, oto wszystko stwo-
rzone, aby nieść błogosławieństwo Boże w nieskończono-
ść. Nie nadaremnie przeto psalmista wołał: Niebiosa
opowiadają chwałę Bożą, a dzieło rąk jego rozpostarcie
oznamują*.

Alie nie to koniec, pójdźmy dalej, spojrzynw na
dzieje ludzkości, która przy kierownictwie Boga powoli
coprawda, szczebel za szczeblem, ale systematycznie
wnosi się na szczyty udoskonalenia! spojrzynw na
walkę i trud czepierzącego z Boga nocy ducha ludzkiego,
który ujarzma sily przyrody, począwszy od gromu
niebieskiego, a kończąc na fali morskiej, i obraca to
wszystko na swoją korzyść, na własne szczęście; pa-
trząc na to, wydaje nam się znnowu — jak gdybyśmy
słyszeli ze świata wieczności radosne zwiastowanie:
historia ludzkości jest i powinna być wielkim apo-
stem błogosławieństwa bożego. Miejmy tylko oko otwar-
te i zbudźmy w sobie zmysł spostrzegawczy, a
wtedy wszystko co nas otacza, głosi nam wielkim ni-
woływać nas będzie do Boga, wtedy tysiącym chórem
wielkie istoty będą nam śpiewały pieśń po-
chwalną:

„O jakże wielkie są sprawy twoje, Panie; cała
ziemia jest pełna chwały twojej“.

(D. n.)

Refleksje.

(Zjednoczenie kościołów czy powrót „odszczepieńców” na tona kościoła katolickiego? — Zjawisko w Ubrodowicach. — Niezadowolenie mniejszości narodowych: Interpelacja Ukraińców i Niemców).

Urzeczywistnienie zamierzeń „Związku wszechświatowego przyjaźni pracy kościołów” posuwa się naprzód krokiem bardzo powolnym. Właściwie, sprawa nie wyszła jeszcze z fazy dyskusji. Znamienny był głos katolickiego profesora historii kościelnej w Monachium, Jerzego Pfeilschiftera, który w mowie inauguracyjnej z okazji objęcia urzędu rektora omawiał powojenne próby zjednoczenia kościołów. Doszedł on do wniosku, że w czasach obecnych nie należy dążyć ani do unii, ani do unifikacji kościołów. Możliwa wydaje mu się natomiast trzeźwa, praktyczna współpraca wszystkich kościołów chrześcijańskich, i to bez wyjątku, mająca na celu rzeczywistnie najogłośniejszych ideałów chrześcijańskich na międzynarodowym terenie życia etycznego, gospodarczego i społecznego. Na tak sformułowany program wyraził swą zgodę szwedzki arcybiskup ewangelicki, dr. Söderblom w mowie, wygłoszonej okolicznościowo na uniwersytecie w Monachium. W sprawie tej wypowiedział się też koryfeusz ewangelickiej nauki teologicznej, wszechświatowej sławy berliński profesor, Adolf Harnack. Opinia Pfeilschiftera, jest zdaniem jego, tem więcej godna uwagi, że kościół katolicki oficjalnie stoi niewzruszenie na stanowisku, że zjednoczenie kościołów może polegać jedynie na powrocie akatolików ze skurczą na łono jedynego prawdziwego i zbawiającego kościoła rzymsko-katolickiego. Skoro jednak uczony katolicki sądzi, że współpraca praktyczna jest możliwa, to i ewangelicy mogliby nie myśleć o tem, że kościół katolicki do zdania profesora monachijskiego może się nie przychylić. Zresztą spitzowe koło dzieł obraca się z nieubłagana koniecznością, i nie troszczy się o to, co ludzie uważają za możliwe lub niemożliwe, a to, co Pfeilschifterowi wydaje się pożądanem, zaczęło się już urzeczywistniać: w parlamentach niektórych krajów już się zaczęła wreszcie różnica różnych wyznań w sprawach etycznych, gospodarczych i społecznych, a wyznanie rzymsko-katolickie od pracy tej nie usuwa się bynajmniej. I zaprawdę, kiedyś w związku narodów przyszłości, (którego doczekają nasi potomni), będą w zgodzie pracowały nie tylko różne wyznania chrześcijańskie, ale nawet różne religie, — jako wierzymy, że krzyż nie stanie się symbolem kultury umiaru! Tyle Harnack. Bylibyśmy szczęśliwi, gdyby stawiane przez idealistów horoskopy urzeczywistniły się rychło.

Mamy jednak poważne wątpliwości, czy się nie okazać oni czczyimi optymistami, w ostatnich bowiem dniach urzędowa agencja telegraficzna (P. A. T.) rozszerzyła wiadomość, że papież w bulli swej na rok 1925 wprawdzie oświadcza, iż przyszły rok kościołowi powinien być rokiem przymierza między narodami, ale jednocześnie poleca zanosić modły, aby „odszczepieńcy” powrócili na łono kościoła katolickiego. „Odszczepieńcy” tego oczywiście nie uczynią, ale namiętnie im takiego rodzaju nazwy, trącej ciemnem średniowieczem, nie stwarza podłoża do „współpracy”.

Tymczasem duchowieństwo katolickie w Polsce nie ustaje w pracy zmierzającej do tego, aby „odszczepieńcy” powrócili co rychlej, choć nie bez przymusu, — na łono kościoła katolickiego. Po bezceremonjalnem potraktowaniu misji Metodystów w Odolanowie i awanturach w Spisie z powodu odebrania prawosławnym kościoła, zaszedł nowy wypadek w Hrubieszowie, *we wtorek Ubrodowicach*. Jak donoszą pisma, w niedzielę d. 25.V, proboszcz z Moniatycz na czele procesji katolickiej udał się do Ubrodowic, gdzie miał poświęcić b. cerkiew unicką na kościół katolicki. Procesję zaatakowali po drodze prawosławni. Ma być około 10 osób dotkniętych pobitych. Na miejscu zaś udali się władze, lecz jesteśmy z góry pewni, że najlepszą ich wola nie sprawi odrazu tego, aby krzyż w Ubrodowicach został przywrócony do godności symbolu wyższej i żywej kultury, opartej na miłości bliźniego.

Na początku roku bieżącego sejm uchwalił, że sprawa rewindykacji dla parafii katolickich *gmachów*

kościelnych, zabranych swego czasu na cerkwie prawosławne, ma być zasadniczo uregulowana przez specjalną ustawę. Dotychczas ustawy takiej jeszcze nie uchwalono, a nawet nie opracowano. Tymczasem, jak t. j. erdzą posłowie ukraińscy, istnieje zamiar wyświęcenia na kościoły katolickie kilka zamkniętych obecnie cerkwi prawosławnych w 4-ch miejscowościach. Dało to powód posłom ukraińskim do wystąpienia w sejmie z wnioskiem nagłym, przy której to okazji interpelacji uchybili zasadom parlamentarnego zachowania się, nazwali rząd mordercą ludności prawosławnej i t. d. Szkoda że rząd w tej sprawie głosu nie zabrał, i szkoda, że obecna większość prawicowa sejmu zdecydowała o odrzuceniu nagłośnionego wniosku. Jeśli bowiem posłowie ukraińscy chcieli tylko powiększyć materiał przeciw Polsce, celem zużytkowania go do agitacji na forum wewnętrznem lub zewnętrznem, to wytrącenie im tej broni kłamstwa z ręki było naprawdę sprawą pilną. Jeśli zaś nie mieli tak złych zamiarów, jeśli chcieli tylko stawać w obronie słusznych — ich zdaniem — żądań ludności prawosławnej, to chociaż niepotrzebnie zachowali się tak brutalnie, należało uspokojenie ludności prawosławnej, zatroskanej istotnie czy tylko rzekomo o los 4-ch nowych świątyń, również uważać za sprawę pilną. Gdyby poseł Gdýk powiedział: Polska zapewni wszystkim swobodę religijną, więc interpelacja ukraińska jest sprawą nagłą, — wszystko mogłoby być w porządku. Ale z ust przedstawiciela chrześcijańskiej demokracji słyszeliśmy słowa: Polska zapewni wszystkim swobodę religijną, więc — niema o czem mówić, sprawa nie jest pilna. Nie każdy jednak zgodzi się na taki wniosek, gdyż dla każdego rzeczą jest jasną, że tu chodzi tylko o niewinny zwrot świątyń katolickich, zabranych swego czasu katolikom. A przykład Ubrodowic poucza, że takie zwroty odbywają się niekiedy z rozlewem krwi. Czyż zapobieżenie rozlewowi krwi jest taką błahostką, dla której wielomówni posłowie nie chcą rozróżnić swych cennych słów? Nam się wydaje, że większość sejmowa dała się użyć w grze antypaństwowej Ukraińców, idąc z takim uporem na drogę kompromitowania Polski, jako kraju walki i przesładoń religijnych.

Niefortunny lapsus zdarzył się p. Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia publicznego, Mikołajewskiemu, w odpowiedzi na interpelację posła Uty z klubu niemieckiego, który zarzucał Ministerstwu nieprzychylny stosunek do szkolnictwa niemieckiego. P. Minister w odpowiedzi swej użył argumentu, że na mocy traktatu Wersalskiego Polska nie jest obowiązana do utrzymania szkół niemieckich w b. zaborze rosyjskim, a mimo to istnieje w Kongresówce 200 szkół niemieckich. Lecz p. Minister nie zwrócił uwagi na to, że te szkoły są komus solą w oku, i że nietylko Niemcy, ale i Polacy ewangelicy są często traktowani w szkołach publicznych, jak obywatelę ostatniego gatunku. Czyżby p. Minister istotnie nie wiedział o tem, że mniejszości narodowe i wyznaniowe w Polsce mają nieraz powody słuszne (nie tylko urojone!) do niezadowolenia? Czy nie doszły go wieści o tem, że niewcześnie gorliwość często nie umie pogodzić przywiązania do katolicyzmu z pozostawianiem innych przekonań religijnych? Szkoła powinna dążyć do tego, aby powierzoną sobie młodzież, bez różnicy pochodzenia i religii, wychowywać na dobrych obywateli Państwa, lecz w rzeczywistości szkoła okazuje się zbyt często do podjęcia tego zadania bezsilną, nie umie przeciwdziałać wybuchom nienawiści rasowej i wyznaniowej. Popularna u nas maksyma, głosząca, że dobrym Polakiem może być tylko katolik, stosowana w praktyce, przysparza może katolicyzmowi wyznawców, ale pewno mniej, niż Państwu malkontentów i wrogów. Szkoda że ani p. Minister, ani większość sejmowa nie używały za sprawę nagłą wyjaśnienia przyczyn, które doprowadziły do postawienia wniosku nagłego. Opinia sejmu, nie znającego istotnego stanu rzeczy, niezadowolenia nie usunie, a przeciż siła życiowa i bojowa Państwa polega na spoiścielstwie jego obywateli i ich przywiązaniu do Państwa. Sprawa szkoły w Świątkowicach i inne temy podobne, rojące się od czynów samowoli i przemocy, są dowodem tego wymownym: ar.

Pierwsze polskie pismo tygodniowe
na terenie b. Kongresówki,
poświęcone sprawom Kościoła Ewang. Augsb. w Polsce

„GŁOS EWANGELICKI“

od 1 lipca 1924 r. zacznie wychodzić jako organ szerszych warstw ewangelików polskich, przy udziale najwybitniejszych sił i powag naukowych i społecznych: ks. ks. profesorów: Ed. Burschego, J. Szarudy, K. Seriniego, A. Suessa, K. Michejdy, ks. dyr. A. Rondtholera, ks. prefekta Gloeba — z Warszawy, ks. G. Manitusa ze Zduńskiej Woli, oraz członków warsz. Kol. Kośc.: pp. mec. H. Eberhardta, mec. A. Burschego, prof. gim. im. M. Reja, O. Bartla.

Pod naczelną redakcją

I pastora Zboru Warszawskiego, ks. radcy A. Lotha.

Z Towarzystwa Polskiej Młodzieży Ewangelickiej.

W sprawie lokalu dla Tow. Na interpelację grupy członków T. P. M. E., skierowanej pod adresem warsz. Kol. Kośc., resp. jego prezesa, z powodu niezatwienia poruszonej przez toż kolegium sprawy obiecanego lokalu dla Tow. P. M. E. — p. sekretarz Kol. Kośc. — R. Goller nadesłał do Nr. 24 „Głosu Ew.” „wyjaśnienie” które naszym zdaniem niczem nie wyjaśniło poruszonej kwestji. Postaramy się w kilku punktach p. Gollerowi dać odpowiedź.

1) Dziwi nas przedewszystkiem niezmiernie, że p. Goller niepytany, odpowiada za innych; przecież interpelacja była skierowana do Kol. Kośc., resp. do p. prezesa Kol. Kośc. W swoim zaś „wyjaśnieniu” p. Goller nie wspomina w czym imieniu i z czyjgo upoważnienia występuje.

2) „Po raz trzeci”, „dokładnie” udziela p. Goller wyjaśnienia w sprawie, która była polecona do załatwienia we wrześniu roku ubiegłego, sekretarz Kol. Kośc. p. Goller, udzielał wyjaśnień, jako wice-prezes Tow. na ogólnem zebraniu w lutym i na zebraniu sekcji Samokształcenia w kwietniu, ale zapomina, że dzisiaj jest już czerwiec, a w protokółach Kol. Kośc. niema ani słowa o tem, co w tej kwestji przez tak długi czas zrobiono. Czy tak się załatwia i inne postanowienia Kolegjalne?

3) P. sekretarz Kol. Kośc. R. Goller stara się wytłumaczyć p. prezesa Kol. Kośc. który „ciągle szuka dróg do wyjścia z trudnego położenia.” Ośmielamy się postawić skromne pytanie: jak długo jeszcze to „szukanie dróg” trwać będzie. Czy czasem nie dotąd, aż młodzież zupełnie się zniechęci do swej organizacji?

4) Wobec tego, że p. Goller raczył udzielić, nauki, jak, gdzie, kiedy i do kogo mają się zwracać niezadowoleni z opieki gospodarki odpowiednich czynników, radzimy Mu przeto być w takich rachach oględniejszy. Wszak p. R. Goller w danym wypadku jest sekretarzem tylko Kol. Kośc. i niczym innym. W przeciwnym bowiem razie, jeżeli będzie mieszał stanowisko swoje, jako sekretarza Kol. Kośc. ze stanowiskiem swem, jako wice-prezesa T. P. M. E., a prztem pełnił będzie funkcje sekretarza p. prezesa Kol. Kośc. — trudno będzie odróżnić, gdzie się jeden urząd jego kończy, a drugi zaczyna. Doprowadzić to może do nieporozumień.

Pomimo „wyjaśnień” p. Collera, czekamy na wyjaśnienie ostateczne w tej kwestji prezesa Kol. Kośc. warszawskiego p. J. Everta.

Grupa członków T. P. M. E.

Przyp. red. Kolegium Kościelnego na ostatniem swem posiedzeniu znowu zajmowało się tą kwestją. Dlatego też od siebie prosimy pp. interpelantów o trochę cierpliwości. Mamy bowiem pewność, że Kol. Kośc. na te kwestje nie patrzy obojętnie i znajdzie drogi i sposoby by Tow. P. M. Ew. obiecany lokal otrzymał. Ze swej strony stwierdzamy kategorycznie, że nie „nieścislego” wbrew twierdzeniom p. sekr. Kol. Kośc. artykuł nasz w Nr. 23 w tej sprawie nie zawierał. Wszystkiemu bowiem zacierpiliśmy z księgi protokołów posiedzeń Kol. Kośc. a tam z tego, o czem pisze w swem wyjaśnieniu pan Goller, nic nie znaleźliśmy.

Zaznaczamy w końcu że gdyby częściej i obszerniej były ogłaszane komunikaty T. P. M. E., członkowie tow. bardziej byłoby obznajmieni z biegiem spraw organizacji i mniej byłoby polemik.

Sprostowanie.

W Numerze 24 Głosu Ewangelickiego z dnia 24 czerwca była wzmianka, że Szkoła Państwowa-przemysłowa żeńska — Karolkowa 77, ma tylko 3 dziewczynki wyznania ewang., reszta zaś są katolickie. Otóż pospieszamy to sprostować, albowiem dziewczynek jest, 40, z których ewangeliczek 23. Inny jest stosunek obu powyższych wyznań przy nowych zapisach na rok szkolny 1924-25, tu rzeczywiście ewangeliczek zgłosiło się tylko 3, na ogólną liczbę 42, a temsamem wyudatnia się całe niezrozumienie w Zborze, czem jest szkoła zawodowa i jakie ogromne korzyści daje swym wychowankom. Prosimy tedy wszystkich tych, którzy interesują się wychowaniem młodzieży, by byli łaskawi przybyć w dn. 24 i 25 na wystawę prac uczennic szkolnych, jak również, o szerzenie wśród wsółwyznawców przekonania, że szkolnictwo zawodowe, kształcąc praktycznie, daje swym wychowankom możność zarobkowania; a dzięki swemu kierunkowi może przyczynić się znakomicie do podniesienia dobrobytu w naszym kraju.

Halina Hennenbergowa.

Przyp. red. Niewielkie zainteresowanie się naszych współwyznawców szkołą przemysłową, której opiekunką jest pani H. Hennenbergowa, jest zapewne skutkiem skąpych wiadomości, ogłaszanych o tej szkole. Naszem skromnem zdaniem, byłoby o wiele więcej kandydatek ewangeliczek, gdyby choć o terminach i warunkach przyjęcia było w swoim czasie ogłoszone, „Głos Ewang.” chętnie udzieli swych szpał, aby ułatwić Sz. Opiekunce pracę społeczną.

Wiadomości z kościoła i ze świata.

Z Warszawy.

Z Kolegium Kościelnego. Z powodu odłożenia do jesieni uroczystości jubileuszu 25 letniej pracy PW-go Ks. Proboszcza A. Lotha w Zborze Warszawskim Kolegium Kościelne w komplecie udało się do Jubilat 12 czerwca r. b; jako w dniu urodzin, celem złożenia Mu życzeń, przewzemu P. Prezes Kolegium Kościelnego zwrócił się do Solenizanta następującemi słowy:

„Przewielebny i przeznaczy Księżu Pastorze! Wczesną jesienią r. b. Zbór Warszawski będzie obchodził 25 letni jubileusz Twojej dlań owocnej pracy duszpasterskiej—Srebrnych Godów Twoich, Księżu Proboszczu, Zborem stołecznym.

Kolegium Kościelne w roku jubileuszowym pragnie jednak już dziś jako w rocznicę Twoich urodzin, dać wyraz swojej wdzięczności, głębokiego uznania i przywiązania—tzn. jakiej żywności wszyscy dla Ciebie, i składa Ci z serca piynące życzenia: ad multos annos—ad multos annos! Daj—ze Boże, abyś jeszcze długo, długo mógł przyświecać nam i Zborowi przykładem

zbożnej i owocnej pracy i przejawami Swojego kryształowego charakteru, głębokiego i pełnego miłości serca

25 lat pracy, utrudnionej warunkami ostatniego dziesięciolecia, nadszarpnięty, Przezacny Księżę Pastorz, Twoje zdrowie, pragniemy gorąco, abys mógł w okresie zasłużonego urlopu zacerpnąć nowych sił w niezamąconym spokoju, i tą troską powodowani prosimy Cię, Księżę Pastorze przyjąć skromną pomoc Zboru tem sercem, jakim Ci ją składamy".

Zakończenie roku szkolnego w gim. im. M. Reja.
Dnia 15 r. b. w niedzielę o g. 9 rano odbyło się przy przepelnionej sali konfirmacyjnej nabożeństwo na zakończenie roku szkolnego, zaś potem o g. 10 młodzież udała się do szkoły po cenzury. O g. 3 pp. nastąpił w tejże sali uroczysty akt zamknięcia roku szkolnego i rozdanie świadectw dojrzałości maturzystom. Po odczytaniu sprawozdania za rok ubiegły, ks. dyr. A. Rondthaler udzielił głosu p. prof. Leśniewskiemu, wychowawcy jednej z klas ósmych, który przemówił do maturzystów, następnie w serdecznych słowach żegnał wychodzącą w świat młodzież sam ks. dyrektor. Nastąpiło rozdanie matur, poczem na te przemowy odpowiedział w imieniu kończących szkołę maturzysty Pietruszewski.

Na początku i przy końcu tej uroczystości przygrywała orkiestra szkolna. Zaznaczyć należy, że wśród maturzystów znajduje się kawaler orderu „Krzyża Walecznych”—Stefan Skierski, który to zaszczytne odznaczenie wojskowe zdobył sobie jako uczestnik walk w ostatniej wojnie z bolszewikami.

— Dnia 17 b. m. o g. 7 wiecz. odbyło się ostatecznie zebranie ogólne parafii warszawskiej, które zatwierdziło sprawozdanie za rok 1923 i upoważniło Kolegium Kościelne do sprzedaży domu przy ulicy Hożej № 8,—darowanego zborowi naszemu zapisem ś. p. Stelmasiewiczowej.

Zebraniu temu poświęcimy jeszcze kilka słów w jednym z następnych numerów.

— Nauczycielka b. zborowej szkoły żeńskiej, obecnie szkoły 102., p. Majewska obchodzi 25-cio lecie pracy nauczycielskiej wogóle i pracy w tej szkole. Komitet jubileuszowy zawiadamia dawne jej uczennice, że obchód jubileuszowy odbędzie się w niedzielę 29 czerwca o godz. 1 po poł. w sali zborowej.

— **Wystawa szkolna.** W niedzielę dn. 22 b. m. o godzinie 12 w południe zostanie otwarta w sali robót ręcznych powsz. 7-io kl. szkoły męskiej № 101 przy ul. Kredytowej 2-4 wystawa ręcznych prac uczniów tej szkoły, która potrwa przez dwa dni następne, t. j. do 24 b. m. włącznie.

Z powodu przekopania 7 rzędów mogił z prawej strony czasowego (tak zwanego nowego cmentarza), przylegającego do Zakładu umysłowo-niedorozwiniętych i Domu sierot, na którym poczęto chować zmarłych w grudniu r. 1892.—Kolegium Kościelne wzywa rodziny, które pragną przenieść szczątki swych bliskich tam pochowanych, aby zgłaszały się najpóźniej do 1 lipca r. b. do kancelarii cmentarnej w godzinach od 9—1 i od 3—5 celem dokonania formalności związanych z przeniesieniem zwłok na cmentarz dawny.

Po dniu 1 lipca teren ten będzie zniwelowany co uniemożliwi w przyszłości odszukanie, a więc i przeniesienie zwłok.

Z Krakowa.

Konkurs.

W zborze **Krakowskim** przynależnym do Konsystorza Warszawskiego **A. W. walna jest posada proboszcza.** Oprócz języka polskiego wymagana jest znajomość języka niemieckiego.

Redaktor: Ks. F. GLOFH.

Pobory równają się dochodom VI kategorii urzędników państwowych nadto mieszkanie (4 pokoje przedpokój i kuchnia) i jura stolae.

Blizszych informacji udzieli Urząd parafialny Zboru ewang. w Krakowie ul. Grodzka 38

Konkurs upływa z dniem 15 lipca r. b.

Ks. prof. K. Michejda, dotychczasowy proboszcz zboru krakowskiego wyjaśnia, że zbor ten uznał Konsystorz warszawski, zamiast byłej wyższej swej władzy w Wiedniu. Natomiast wszystkie prawa kościelne wewnętrzne pozostały dawne. Z tego powodu i o urzędzie wakującym pastora ogłasza Kol. Kość. samo a nie za pośrednictwem Konsystorza.

Zebranie udziałowców Ewangelickiej Spółki Wydawniczej „LOGOS“

Odbędzie się dnia 25 czerwca, we środę, o g. 7-ej wieczór w mieszkaniu mojem (Kredytowa 4 m. 14.

Z powodu bardzo ważnych spraw proszę o łaskawe przybycie wszystkich pp. udziałowców

Ks. F. Gloeh.
redaktor „Głosu Ewangelickiego“.

Porządek nabożeństw.

Dnia 22 czerwca, w *I niedzielę po Trójcy Św* o godz 11 i pół rano, nabożeństwo w języku polskim, ks Michelis.

Dnia 27 czerwca o godz. 9 rano, komunja św. w języku niemieckim.

Widomości statystyczne urzędu parafialnego od 1 do 8 czerwca 1924 r.

Śluby zawarli: Otton Guse z p. Joanną Zofją Skrzypnicką Jan Karpa z p. Emilją Daab. Michał Ignaczak z p. Natalją Wandą Duve. Adolf Bucholtz z p. Anną Marią Debus. Adolf Rau z p. Zofją Kamińską Rajmund Dżiszewski z p. Konstancją Wróblewską. Władysław Książkiewicz z p. Antoniną Bluhm. Edward Jain Riedel z p. Ireną Gejna. Roman Foerster z p. Jadwigą Ludwiką Bogusz. Bertold Wiktor Netzlaw z p. Natalją Umgelter. Aleksander Piotr Horst z p. Pelagją Mackowiak. Gustaw Lindner z p. Wandą Rondke. Gotfryd Koch z p. Olgą Aurelją Barthel. Stanisław Stefańczak z p. Justyną Pid. Józef Betz z p. Zofją Katarzyną Kosmal.

Zmarli: Amalja Dethloff ekspedjentka, lat 34. Anna Klementyna Leszkiewicz ur. Krauze, wdowa, lat 88. Małgorzata Fechtner, lat 74.

OGŁOSZENIA.

Fabryka waty i Pracownia kołder.

KAROLA SZULCA

Ulica 2 róg Elektorальной

Wata Kołdry, wszelkie przeróbki

**PRACOWNIA KUŚNIERSKA
ADAMA KLEPACZA**

w Warszawie. Nowy-Świat 66 m. 14.

Przyjmuję wszelką robotę w zakres kuśnierstwa wchodzącą: jak przefasonowania i reperacje futer męskich damskich podług najnowszych fasonów, które wykonywam bardzo starannie po cenach przystępnych.

Uczeń kl. VI przyjmie

kondycję na wsi, ewentualnie tylko za utrzymanie. Chmielna 130—3. Radecke. Poważne rekomendacje

Wydawca: Ewang. Sp. Wzd. „Logos“.